

Handläggare, titel, telefon

Rasmus Hunt, nämndsekreterare
Anita Ottosson, medicinskt ansvarig sjuksköterska
Malin Gren Landell, sakkunnig

Socialdepartementet

Yttrande om remiss av betänkandet Framtidens biobanker, SOU 2018:4

Ert diarienummer: S2018/00641FS

Sammanfattning

Norrköpings kommun ställer sig positiv till utredningens förslag att huvudmannen för biobanken i första hand bör vara den verksamhet som beslutat om insamlingen av prover. Detta är i normalfallet huvudmannen för den verksamhet där proverna ska användas och inte den huvudman som enbart medverkar vid insamlandet av provet. Norrköpings kommun varken hanterar eller lagrar prover eller biologiskt material.

Norrköpings kommun är positiv till utredningens analys där det i slutsatsdelen framkommer att det inte krävs någon särskild reglering i biobankslagen av samtycke för sparande av prover i en biobank i vård- och behandlingssyfte.

Norrköpings kommun är positiv till förslaget att ett särskilt samtycke inte längre behövs för vård och behandling, vilket beräknas minska arbetsbelastningen genom att hantering av samtycken minskar. Kommunen ser också positivt på att de föreslagna förändringarna innebär en förstärkning av den personliga integriteten.

Begränsning till vissa delar av betänkandet

Norrköpings kommun har särskilt tagit del av de delar av slutbetänkandet som beskriver huvudmannaskap för biobanker, samtycke och information samt konsekvenser av förslaget.

Kap 10 Huvudmannaskap

Norrköpings kommun ställer sig positiv till förslaget att huvudmannen för biobanken i första hand bör vara den verksamhet som beslutat om insamlingen av prover. I normalfallet är detta huvudmannen för den verksamhet där proverna ska användas och inte den huvudman som enbart medverkar vid insamlandet av provet.

Då Norrköpings kommun inte har några läkare eller tandläkare anställda i inom vård- och omsorgsverksamheten ordinerar inga prover av anställda

inom denna verksamhet. Proverna som tas inom denna verksamhet är alltid ordinerade av läkare eller tandläkare hos en annan huvudman, vilka även medverkar vid insamlandet av proverna. Med anledning av detta gör Norrköpings kommun tolkningen att förslaget inte i första hand är en huvudman som ska inrätta biobanker.

Läkare finns anställda inom utbildningsverksamheten, men kommunen bedömer att betänkandet inte har någon koppling till medicinsk elevhälsa utifrån den hälso- och sjukvårdsverksamhet som bedrivs i dagsläget. Ingen av Norrköpings kommuns verksamheter hanterar eller lagrar prover eller biologiskt material.

Kap 13 Samtycke och information

Norrköpings kommun är positiv till utredningens analys, där det i slutsatsdelen framkommer att det inte krävs en särskild reglering i biobankslagen av samtycke för sparande av prover i en biobank i vård- och behandlingssyfte. Information och samtycke inom hälso- och sjukvården regleras av patientlagen (2014:821) och tandvårdslagen (1985:125). Enligt patientlagen omfattar en patients samtycke till vård och behandling också ett samtycke till att spara prover i en biobank i vård- och behandlingssyfte, under förutsättning att den enskilde provgivaren får och har tillgång till information i tillräcklig omfattning. I begreppet vård och behandlingssyfte inkluderas även ändamålen kvalitetssäkring och utvecklingsarbete inom ramen för hälso- och sjukvårdsverksamhet, samt för utbildning som bedrivs i anslutning till hälso- och sjukvård.

Norrköpings kommun är också positiv till att utredningen föreslår att det i patientlagen ska förtydligas att patienten har rätt att få information om prover för vård- och behandling ska insamlas och bevaras i en biobank. Förslaget till förtydligande i patientlagen innebär att patienten ska få information om avsikten med att samla in och bevara provet, provsamlingens ändamål och vad provet får användas till, vilka ändamål som är tillåtna enligt biobankslagen, och rätten att återkalla eller begränsa ett samtycke till insamlande, bevarande eller användning av ett prov i en biobank.

Kap 25 Konsekvenser av förslagen

Norrköpings kommun är positiv till utredningens förslag om att ett särskilt samtycke inte längre behövs för vård och behandling, vilket beräknas minska arbetsbelastningen, trots att det antas att lagstiftningen till stor del inte följs idag, genom en minskad hantering av samtycken. Det är också positivt att de föreslagna förändringarna dessutom innebär en förstärkning av den personliga integriteten i och med förslaget om att övriga lagar generellt inte ska ha företräde framför biobankslagen.

Kostnadsökning

Reflektion – Utredningen framför att det samlade förslaget kommer att innebära krav på omfattande informations- och utbildningsinsatser om den nya biobankslagen. Under förutsättning att förslaget om att den verksamhet som beslutat om insamlingen av prover, vilken i normalfallet är huvudmannen för den verksamhet där proverna ska användas, ansvarar för att informera provgivarna och ta in samtycken, ska den nya biobankslagen inte medföra ökade kostnader för vård- och omsorgsnämndens verksamhet som enbart medverkar vid insamlandet av provet.

NORRKÖPINGS KOMMUN
Kommunstyrelsen

Lars Stjernkvist
ordförande